Yıl: 6, Sayı: 21, Eylül 2019, s. 95-109

INESJOURNAL

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Yıldız YENEN AVCI¹

AÇIK ÖĞRETİM ORTAOKULU 5. SINIF TÜRKÇE DERS KİTABINA ELEŞTİREL BİR BAKIŞ²

Özet

Açık Öğretim Ortaokulu, yüz yüze eğitimin ve sınıf içi etkinliklerin avantajlarından yararlanamayan öğrencilerin eğitim hayatını sürdürdüğü bir kurumdur. Bu çalışmada 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı; Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin sahip olduğu şartlar ve olanaklar çerçevesinde eleştirel bir bakış açısıyla incelenmiştir. Çalışma doküman incelemesi modelindedir. Veriler 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılında Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerine dağıtılan 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı'ndan hareketle elde edilmiştir. Aynı zamanda Örgün Eğitim Kurumlarında da okutulan bu kitap temalar paralelinde "Derse Hazırlık, Etkinlikler ve Gelecek Derse Hazırlık" başlıkları altında incelenmiş ve uzaktan eğitimin ilkelerine uygun olmayan bölümler tespit edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca öğrencilerin zorlanabileceği etkinlikler, sebepleriyle birlikte ortaya konulmuş; kitapta hangi konu ve örnekler yer verilmesi gerektiği üzerinde durulmuştur.

Araştırma sonucunda Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerine dağıtılan Türkçe ders kitabının örgün eğitim kurumlarında okutulan kitapla aynı olduğu, sınıf içi uygulamaları ve öğretmen rehberliğini gerektirdiği bu bakımdan incelenen kitabın açık öğretim öğrencilerinin öğrenme gereksinimlerine uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Açık öğretim ortaokulu, Türkçe ders kitabı, sınıf içi uygulamalar

A CRITICAL OVERVIEW OF THE 5TH CLASS DISTANCE EDUCATION MIDDLE SCHOOL TURKISH COURSE BOOKS³

Abstract

Distance Education Middle School is an institution which students continue their educational life who are not able to benefit from advantages of the face to face education and classroom activities. In this study 5th Grade Distance Education Turkish Course Book has been studied in a critical point of view in terms of conditions and opportunities for the Distance Education Middle School students. The study is in the model of the document review. The data were obtained from 5th Grade Distance Education Turkish Course Book distributed for the 2017-2018 educational year. This book which is also taught in normal educational institutions, was examined in parallel with the themes under the headings "Preparing for the Course, Preparing Activities and Preparing for the Future Course" and tried to determine the sections which are not suitable for the principles of distance education. In addition, the activities that students may

¹ Dr., MEB, y_yenen@hotmail.com

² Bu çalışma, 24-25 Kasım 2017 tarihinde Antalya'da gerçekleşen 4'üncü Uluslararası Eğitim, Uzaktan Eğitim ve Eğitim Teknolojileri Kongresi'nde sunulan bildirinin tam metin hâlidir.

³ This study is a full text of the manifest that presented on 24-25 November 2017 at 3rd International Congress on Education, Distance Education and Educational Technology- ICDET.

have difficulty with were revealed with their reasons; which topics and examples should be included in the book was discoursing.

As a result of the research, it was found that the Turkish textbook distributed to the students of Distance Education Middle School was the same as the book taught in the formal education institutions, and it required in-class practices and teacher guidance.

Keywords: Distance education middle school, Turkish course book, in-class applications.

GİRİŞ

Öğretme- öğrenme etkinliklerinin düzenlenip yürütülmesini öğretmen ve öğrencinin fiziksel olarak aynı mekânda bulunmasına gerek duymadan gerçekleştiren uzaktan eğitim; ilgileri, yaşları, yetenekleri değişik; farklı çalışma koşulları içinde bulunan kitlelerin eğitim gereksinimlerini karşılayarak öğrenmeyi de bireyselleştiren bir sistemdir (Gökdağ, 1986: 6-8). Genel olarak, oldukça dağınık bir alana yayılmış bulunan uzaktan öğretim sistemleri öğrenci topluluklarına hizmet eder ve hem öğrenciler hem de öğrenim materyalleri ve yöntemleri açısından bazı nitelikler taşırlar. Öğrenci açısından öğrencinin bir ölçüde bağımsız olmasını, eğitimsel fırsat eşitliği sınırlarının genişletilmesini; *Öğrenim materyalleri ve yöntemleri açısından* ise öğrenim materyallerinin içerik ve müfredat programlarında esneklik bulunmasını, öğrenim materyallerinin bireyin kendi başına öğrenmesini sağlayacak biçimde sağlanmasını ve yüz yüze eğitim için, öğrencilerle yardımcı olacak beceri sahibi kişilerin yerel düzeyde bir araya getirilmesi gibi özelliklerden biri ya da daha fazlasını içerebilirler (Özdil, 1986: 7). Baraz’a göre (1985: 9-10) uzaktan öğretimin yapısı gereği ders kitaplarında seçilecek anlatım biçiminin kendi kendine öğrenme ilkelerine uygun olması sağlanmalıdır. Bu materyallerde anlatım açık ve anlaşılır olmalı, yazar karşısındakiyle konuşuyormuşçasına doğal ve etkili bir üslubu tercih etmeli, seçilen örneklerin günlük hayatla ilişkilendirilmesine, görsellerle desteklenmesine özen göstermeli ve öğrencilerin kelime dağarcığını göz önünde bulundurmalıdır. Bunun yanı sıra uzaktan eğitim için ders kitabı farklı bir düzenlemeyi gerekli kılmaktadır. Ders kitabının yapısını oluşturan bölümler şu aşamalardan oluşmalıdır:

İçindekiler: Bu bölümde dersin kapsamının tanımı yapılır.

Amaçlar: Öğrenci için yol gösterici olan bu bölümde öğrencinin dersin bitiminde kazanacağı davranışlar tanımlanır.

Çalışma yöntemine ilişkin uyarılar: Dersin kavranmasına ilişkin açıklama ve önerilerin sıralandığı bölümdür.

Dersin anlatımı: Konunun sunulduğu bölümdür.

Özet: Dersin anlatımında değinilen bilgilerin kısaca yinelenerek, öğrencinin neler öğrenmesi gerektiğini anlatan bölümdür.

Değerlendirme: Belirtilen amaçlara ne düzeyde ulaşıldığını saptamak için “genel değerlendirme” ile “anında değerlendirme” sorularından oluşan aşamadır.

Sözlük: Ders içinde geçen kimi sözcük, deyim ve kavramların ayrıntılı tanımlandığı ve örneklendiği bölümdür.

Kaynakça: Derste aktarılan konuya ilişkin yararlanılan kaynakların ayrıntılı olarak listelendiği son bölümdür (Baraz, 1985: 9-10).

“Açık Öğretim Ortaokulu çeşitli nedenlerle örgün eğitime devam edemeyen ve yaygın eğitim sürecinde kendine yer bulmaya çalışan bireylerin devam ettiği bir eğitim sistemidir.” (Yenen Avcı, 2016: 159) Ders kitapları açık öğretime devam eden öğrenciler için temel bilgi kaynağıdır; çünkü “uzaktaki öğrenciler, merak ettikleri şeyleri, çözemedikleri sorunları hemen o anda bir öğretmene soramazlar.” (AÜAÖF, 1984: 8) Ayrıca uzaktan eğitim öğrencileri, zamanlarını planlı ve verimli kullanmada, düşüncelerini ödev olarak yazıya dökmede, uygun okuma ve anlama becerileri geliştirmede yüz yüze öğretim gören öğrencilere oranla daha çok sorunla ve daha sık karşılaşmaktadırlar. Bu bakımdan uzaktan öğretim için basılı materyaller hazırlayanlar, öğrencilerin karşılaştığı bu sorunların bilincinde olmalı ve bunları aşmasına yardımcı olmalıdırlar. Bu sistemde yazılacak basılı materyaller, sadece iyi bir ders kitabı olarak kalmamalı, öğretmenin de işlevini yerine getirmelidir. Ayrıca öğrencinin eline ulaştıktan sonra herhangi bir düzeltme imkânının kalmaması, bunların hazırlanmasının önemini daha da artırmaktadır (I.E.C. 1979’dan aktaran Gökdağ, 1986: 15). Alan yazınına bakıldığında Açık Öğretim Ortaokulu ders kitaplarıyla ilgili araştırmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Açık ve uzaktan öğrenme hizmeti veren kurumlarda basılı kitapların oldukça önemli bir konumda olduğunu belirten Altınpulluk ve diğerleri (2016) çalışmalarında açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinde kullanılan basılı kitaplara ilişkin maliyet analizine yer vermişlerdir. Altunkaya (2013) çalışmasında MEB tarafından ders notu olarak hazırlanmış olan 6. Sınıf Türkçe Ders Notu’ndaki metin türleri ile öğrenme alanlarını incelemiştir. Araştırmacı Açık Öğretim Ortaokulu Türkçe Ders Notu’nun, İlköğretim Türkçe (6, 7, 8. Sınıflar) ders programında verilmesi gerektiği ifade edilen türlerden altısını barındırdığı, ancak fabl ve mektup türünde herhangi bir türü barındırmadığını belirtmiştir.

Yenen Avcı (2016a) Açık Öğretim Ortaokulu ile Örgün Eğitim Kurumlarında okutulan Türkçe ders kitaplarını “bölüm sonu değerlendirme soruları” bakımından incelenmiş, bu sorularda okuduğu metni anlama ve çözümlemeye yönelik uygulamaların oranını tespit etmeye çalışmıştır. Açık Öğretim Ortaokulu öğrencileri için hazırlanan 7. Sınıf Türkçe ders kitabının okuduğu metni anlama ve çözümleme konusunda iyi hazırlanmadığını, programda belirtilen kazanımları gerçekleştirme konusunda eksik kaldığını tespit etmiştir. Yenen Avcı (2016b) “Açık Öğretim Ortaokulu Türkçe Ders Notlarında Dil Bilgisi Konuları” adlı çalışmasında ise ders notlarının Türkçe Öğretim Programı’nda belirtilen kazanımları karşılamada yetersiz kaldığını tespit etmiştir. Araştırmacının bir diğer çalışması (2017) ise Açık Öğretim Türkçe ders notlarında noktalama işaretlerinin kullanımına yöneliktir. İncelenen ders notlarında noktalama işaretlerinin toplam 34 yerde programa uygun olarak yer almadığı tespit edilmiştir. Bu oran 6. Sınıf Ders Notu’nda %70.59, 7. Sınıf Ders Notu’nda %20.59, 8. Sınıf Ders Notu’nda ise %8.82’dir. Kitaplardaki örneklerin %48.17’si Yazım Kılavuzu’ndan (TDK, 2012) alınmıştır. Hazır örneklerden yararlanma durumu en yüksek 6. Sınıf Ders Notu’da (%81.82) en düşük ise 8. Sınıf Ders Notu’nda (%27.27) görülmektedir. Bunun yanı sıra kitaplarda noktalama işaretlerinin kullanımlarıyla ilgili yanlışlık ve eksikliklerin bulunduğu, kuralların her düzeyde aynı örneklerle tekrar edildiği, konuların öğrencilerin hazır bulunmuşluk düzeylerine göre hazırlanmadığı tespit edilmiştir. Bu çalışmada ise 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı; Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin sahip olduğu şartlar ve olanaklar çerçevesinde eleştirel bir bakış açısıyla incelenmiştir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırma doküman incelemesi modelindedir. Yıldırım ve Şimşek’e göre (2013: 217-218) bu yöntem araştırılması hedeflenen olgu ve olaylar hakkındaki yazılı materyallerin analiz edilmesine dayanır. Nitel araştırmalarda önemli bilgi kaynağı olan dokümanlar, araştırmacıya ihtiyacı olan veriyi, gözlem ve görüşmeye gerek kalmadan sağlayan önemli bilgi kaynaklarıdır. Hangi dokümanların veri kaynağı olarak kullanılabilceği araştırmanın problemi ile yakından ilgilidir. Bu çalışmada “Açık Öğretim Ortaokulu Beşinci Sınıf Türkçe Ders Kitabı, Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin imkân ve şartları dikkate alınarak mı hazırlanmış?” problem cümlesinden hareketle öğrencilere dağıtılan kitabın Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerinin öğrenme gereksinimlerine uygunluğu araştırılmıştır. Belirtilen amaç çerçevesinde incelenen ders kitabını yazılı doküman olarak değerlendirmek mümkündür.

Veri Toplama Aracı

Veriler, 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı içinde Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerine dağıtılan ders kitabından hareketle elde edilmiştir. Kitabın içerik bakımından diğer düzeylerle (6, 7 ve 8. Sınıf) karşılaştırılması aşamasında Açık öğretim Ortaokulu öğrencileri için hazırlanan ders notlarından da yararlanılmıştır. Araştırmada veri kaynağı olarak kullanılan kitapların bibliyografik künyeleri şöyledir:

Ağın Haykır, H., Kaplan, H., Kıryar, A., Tarakçı, R. ve Üstün, E. (2017). *Ortaokul Türkçe 5 ders kitabı*. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Deniz, T. (2017). *Açık öğretim okulları (açık öğretim ortaokulu) Türkçe 7 ders notu*. Ankara: MEB Hayat Boyu Öğrenme Müdürlüğü.

Solmaz, M. (2017). *Açık öğretim okulları (açık öğretim ortaokulu) Türkçe 6 ders notu*. Ankara: MEB Hayat Boyu Öğrenme Müdürlüğü.

Şehsuvaroğlu, Ş. (2017). *Açık öğretim okulları (açık öğretim ortaokulu) Türkçe 8 ders notu*. Ankara: MEB Hayat Boyu Öğrenme Müdürlüğü.

Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. Verilere ilişkin bulgular sıklık (s) ve yüzde (%) hesaplarıyla desteklenmiş; yorum ve açıklamalarda bulunulmuştur.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Açık öğretim ortaokulu öğrencilerine dağıtılan ders kitapları oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemi ise 2017- 2018 Eğitim Öğretim Yılı içinde okutulması öngörülen 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı ile diğer düzeyler (6, 7 ve 8. Sınıf) için hazırlanan ders notları oluşturmaktadır.

BULGULAR

5. Sınıf Türkçe ders kitabının Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerine uygunluğu “Derse Hazırlık”, “Etkinlik Süreci” ve “Gelecek Derse Hazırlık” başlıkları altında incelenmiş; her bir temaya ait veriler tablolarda gösterilmiştir. *Derse Hazırlık* başlığı altında Toplam Hazırlık Çalışması (T.H.Ç.), Uygun Olmayan Hazırlık Çalışması (U.O.H.Ç.), Metnin Sunumu (M.S.); *Etkinlik Süreci* adı altında Toplam Etkinlik Sayısı (T.E.S.), Açık Öğretim İlkelerine Uygun

Olmayan Etkinlik Sayısı (A.Ö.İ.U.O.Y.), Öğrencinin Zorlanacağı Etkinlik Sayısı (Ö.Z.E.S.), Açıklama ve Örneği Gerektiren Konular (A.Ö.G.K.); *Gelecek Derse Hazırlık* adı altında Gelecek Derse Hazırlıkla İlgili Yönlendirmeler (G.D.H.İ.Y.) ve Açık Öğretim İlkelerine Uygun olmayan Yönlendirmeler (A.Ö.İ.U.O.Y.) üzerinde durulmuştur. Ayrıca kitap içerik bakımından diğer düzeyler için hazırlanan Açık Öğretim Ortaokulu Türkçe Ders Notları ile karşılaştırılmış, bulgulara ilişkin yorum ve açıklamalarda bulunulmuştur.

Tablo 1. Çocuk Dünyası Adlı Temanın Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerine Uygunluğu

Metinler	Derse Hazırlık			Etkinlik Süreci				Gelecek Derse Hazırlık	
	T. H. Ç.	U. O. H. Ç.	M.S.	T.E.S.	A.Ö.İ.U.O.Y.	Ö.Z.E.S.	A.V.Ö.G.K.	G.D.H.İ.Y.	A.Ö.İ.U.O.Y.
Oyuncak	2	-	Öğrenci	8	-	4	*Metnin türü *Gerçek ve mecaz anlam *Hikâye yazma	2	-
Çocukluk	2	-	Öğretmen	7	2	2	*Gerçek ve mecaz anlam *Şiir ile ilgili bilgiler	1	-
Alis Harikalar Diyarında -Tavşanın Peşinde	2	-	Öğrenci	8	2	2	*Özet yazma bilgisi	1	-
Anlamak	2	-	Öğretmen	6	3	2	*Mektup yazma *Görselleri yorumlayabilme	1	1
Toplam	8	-	2	29	7	10	8	5	1

1. temada “Derse Hazırlık” başlığı altında toplam 8 soru bulunmaktadır. Bu soruların hepsi Açık Öğretim Ortaokulu öğrencileri için uygundur; Metinlerin sunumu konusunda ise 2 metnin uzaktan eğitim ilkelerine uygun olmadığı görülmektedir; çünkü bu metinlerin öğretmen tarafından okunması istenmiştir. “Etkinlik Süreci” başlığı altında 29 etkinlik bulunmaktadır. Bu etkinliklerin 7’si uzaktan eğitim koşullarına uygun değil, 10 tanesi ise öğrencinin zorlanacağı etkinliklerden oluşmaktadır. Temada yer alan “Metnin türü, Gerçek ve mecaz anlam, Hikâye yazma, Şiir ile ilgili bilgiler, Özet yazma bilgisi, Mektup yazma, Görselleri yorumlayabilme” konularında herhangi bir bilgi, açıklama ve kısa özetin bulunmaması etkinlikleri zor kılmaktadır. “Gelecek Derse Hazırlık” ile ilgili olarak toplam 5 uygulama bulunmaktadır. Sunum gerektirdiği için bu ödevlendirmelerden 1 tanesi uzaktan eğitime uygun değildir.

Tablo 2. Milli Mücadele ve Atatürk Adlı Temanın Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerine Uygunluğu

Metinler	Derse Hazırlık			Etkinlik Süreci			Gelecek Derse Hazırlık		
	T. H. Ç.	U. O. H. Ç.	M.S.	T.E.S.	A.Ö.i.U.O.Y.	Ö.Z.E.S.	A.V.Ö.G.K.	G.D.H.İ.Y.	A.Ö.i.U.O.Y.
Bilmeyen Var Mı?	2	-	Öğrenci	10	1	3	*Eş sesli sözcükler *Amaç-sonuç cümlesi *Neden sonuç cümlesi *Virgül	1	-
Mustafa Kemal'in Kağnısı	2	1	Öğrenci	9	1	5	*Sözcükleri sıralama *Eş anlamlı sözcükler *Kurallı cümle *Virgülün kullanımı *Hikâye yazma ile ilgili bilgiler	-	-
15 Temmuz	2	-	Öğrenci	7	1	1	*Zıt anlamlı sözcükler	1	-
Dersimiz Atatürk	2	1	Video	8	2	2	*Öznel anlatım *Mektup yazma bilgisi	1	
Toplam	8	2	1	34	5	11	12	3	-

2. temada “Derse Hazırlık” başlığı altında toplam 8 soru bulunmaktadır. Bu sorulardan 2’sinin, “Metinlerin Sunumu” konusunda ise 1 metnin uzaktan eğitim ilkelerine uygun olmadığı görülmektedir. *Dersimiz Atatürk* konusu bir izleme metnidir ve bu metnin ulaşılabilirliğine dair kitapta herhangi bir yönlendirme bulunmamaktadır. “Etkinlik Süreci” başlığı altında toplam 34 etkinlik bulunmaktadır. Bu etkinliklerin 5’i uzaktan eğitim koşullarına uygun değil, 11 tanesi ise öğrencinin zorlanacağı etkinliklerdendir. Temada yer alan “Eş sesli sözcükler, Amaç-sonuç cümlesi, Neden sonuç cümlesi, Virgülün kullanımı, Sözcükleri sıralama, Eş anlamlı sözcükler, Kurallı cümle, Hikâye yazma ile ilgili bilgiler, Zıt anlamlı sözcükler, Öznel anlatım, Mektup yazma bilgisi” konularıyla ilgili herhangi bir bilgi, açıklama ve kısa özetin bulunmaması etkinlikleri zor kılmaktadır. “Gelecek Derse Hazırlık” ile ilgili olarak toplam 3 uygulama bulunmaktadır. Bu ödevlendirmeler ise uzaktan eğitime uygundur.

Tablo 3. Erdemler Adlı Temanın Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerine Uygunluğu

Metinler	Derse Hazırlık			Etkinlik Süreci				Gelecek Derse Hazırlık	
	T. H. Ç.	U. O. H. Ç.	M.S.	T.E.S.	A.Ö.İ.U.O.Y.	Ö.Z.E.S.	A.V.Ö.G.K.	G.D.H.İ.Y.	A.Ö.İ.U.O.Y.
Güvercin	2	2	Öğretmen	8	1	3	*Eş anlamlı sözcükler *Konu ve ana fikir kavramları *Soru işaretinin kullanımı	1	1

Karagöz Hacivat- İncelik	2	-	Öğretmen	9	1	3	*Terim anlam *Kişilik özellikleri *Konu ve ana fikir	1	-
Püf Noktası	3	2	Öğrenci	8	1	4	*Özet yazma *Bakış açısı *Hikâyenin unsurları *Konu ve ana fikir *Hikâye yazma	-	-
Adsız Çeşme	2	1	Öğretmen	8	7	2	*Bilgilendirici metin *Ana duygu kavramı	1	-
Toplam	9	5	3	33	10	12	13	3	1

3. temada “Derse Hazırlık” başlığı altında toplam 9 soru bulunmaktadır. Bu sorulardan 5’inin Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerine göre hazırlanmadığı; “Metinlerin Sunumu” konusunda ise 3 metnin uzaktan eğitim ilkelerine uygun olmadığı görülmektedir. “Etkinlik Süreci” başlığı altında toplam 33 etkinlik bulunmaktadır. Bu etkinliklerin 10’u uzaktan eğitim koşullarına uygun değil, 12 tanesi ise öğrencinin zorlanacağı etkinliklerdendir. Temada yer alan “Eş anlamlı sözcükler, Konu ve ana fikir kavramları, Soru işaretinin kullanımı, Terim anlam, Kişilik özellikleri Özet yazma, Bakış açısı, Hikâyenin unsurları, Hikâye yazma, Bilgilendirici metin, Ana duygu kavramı” konularında herhangi bir bilgi, açıklama, örnek veya kısa özetin bulunmaması etkinlikleri zor kılmaktadır. “Gelecek Derse Hazırlık” ile ilgili olarak toplam 3 yönlendirme bulunmaktadır. Bu ödevlendirmelerden 1’i uzaktan eğitime uygun değildir.

Tablo 4. Bilim ve Teknoloji Adlı Temanın Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerine Uygunluğu

Metinler		Derse Hazırlık				Etkinlik Süreci			Gelecek Derse Hazırlık	
		T. H. Ç.	U. O. H. Ç.	M.S.	T.E.S.	A.Ö.i.U.O.Y.	Ö.Z.E.S.	A.V.Ö.G.K.	G.D.H.i.Y.	A.Ö.i.U.O.Y.
Uzayda Bir Gün	Bir	3	-	Öğrenci	7	2	2	*Amaç sonuç c. *Neden-sonuç c. *Koşul-sonuç c. *Dilekçe yazma	1	1
Sarımsak Soslu Makarna		3	-	Öğrenci	7	1	3	*Cümlelerin akışını değiştiren ifadeler *Bilgilendirici metin *Karşılaştırma *Örneklendirme	1	1
Bir Dâhiyle Konuşmak		2	-	Öğrenci	6	2	-	-	-	-
Sanki Caminin Bakım Kılavuzu		2	-	Öğretmen	6	5	2	*Haber metni *Noktalı virgülün kullanımı	-	-
Toplam		10	-	1	26	10	7	10	2	2

4. temada “Derse Hazırlık” başlığı altında toplam 10 soru bulunmaktadır. Bu soruların hepsi Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerine uygundur. “Metinlerin Sunumu” konusunda ise 1 metnin uzaktan eğitim ilkelerine uygun olmadığı görülmektedir. “Etkinlik Süreci” başlığı altında toplam 26 etkinlik bulunmaktadır. Bu etkinliklerin 10’u uzaktan eğitim koşullarına uygun değil, 7 tanesi ise öğrencinin zorlanacağı etkinliklerdendir. Amaç sonuç c., Neden-sonuç c., Koşul-sonuç c., Dilekçe yazma, cümlelerin akışını değiştiren ifadeler, Bilgilendirici metin, Karşılaştırma, Örnekendirme, Haber metni, Noktalı virgülün kullanımı” konularına ilişkin herhangi bir bilgilendirmenin olmaması bu konular ile ilgili etkinlikleri zorlaştırmaktadır. Temada “Gelecek Derse Hazırlık” ile ilgili olarak 2 yönlendirme görülmektedir. Bu uygulamalar da Açık Öğretimin Ortaokulu öğrencilerinin olanaklarına uygun değildir.

Tablo 5. Millî Kültür Adlı Temanın Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerine Uygunluğu

Metinler	Derse Hazırlık						Etkinlik Süreci		Gelecek Derse Hazırlık	
	T.H.Ç.	U.O.H.Ç.	M.S.	T.E.S.	A.Ö.İ.U.O.Y.	Ö.Z.E.S.	A.V.Ö.G.K.		G.D.H.İ.Y.	A.Ö.İ.U.O.Y.
Anadolu Sevgisi	2	-	Öğrenci	7	1	-	-		1	-
Forsa	2	-	Öğrenci	7	-	2	*Kişilik özellikleri *Fiziksel özelliklerin neler olduğu *Büyük harflerin kullanımı		2	1
Tanburi Cemil Bey Entsrümanları Anlatıyor	3	2	Öğrenci	7	1	3	*Terim anlam *Slogan nasıl yazılır *Bilgilendirici metin		2	1
Dede Korkut-Boğaç Han	2	-	Video	7	-	1	*Örtülü anlam		-	-
Toplam	9	2	1	28	2	6	7		5	2

5. temada “Derse Hazırlık” başlığı altında toplam 9 soru bulunmaktadır. Bu sorulardan 2’sinin, “Metinlerin Sunumu” konusunda ise 1 metnin uzaktan eğitim ilkelerine uygun olmadığı görülmektedir. *Dede Korkut* konusu bir izleme metnidir ve bu metnin ulaşılabilirliğine dair kitapta herhangi bir yönlendirme bulunmamaktadır. “Etkinlik Süreci” başlığı altında toplam 28 etkinlik bulunmaktadır. Bu etkinliklerin 2’si uzaktan eğitim koşullarına uygun değil, 6 tanesi ise öğrencinin zorlanacağı etkinliklerdendir. Temada yer alan “Kişilik özellikleri, Fiziksel özelliklerin neler olduğu, Büyük harflerin kullanımı, Terim anlam, Slogan nasıl yazılır, Bilgilendirici metin, Örtülü anlam” konularında herhangi bir bilgi, açıklama ve kısa özetin bulunmayışı etkinlikleri zor kılmaktadır. “Gelecek Derse Hazırlık” ile ilgili olarak toplam 5 uygulama bulunmaktadır. Bu ödevlendirmelerden 2’si uzaktan eğitime uygun değildir.

Tablo 6. Okuma Kültürü Adlı Temanın Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerine Uygunluğu

Metinler	Derse Hazırlık			Etkinlik Süreci				Gelecek Derse Hazırlık	
	T. H. Ç.	U. O. H. Ç.	M.S.	T.E.S.	A.Ö.İ.U.O.Y.	Ö.Z.E.S.	A.V.Ö.G.K.	G.D.H.İ.Y.	A.Ö.İ.U.O.Y.
Okuma Kitaplarım	2	-	Öğrenci	9	-	3	*Neden sonuç c. *Amaç-sonuç c. *Koşul-sonuç c. *Eş anlamlı sözcükler *Yorumlamak kavramı	2	-
Kitabın Serüveni	3	-	Öğretmen ve Öğrenciler	8	-	4	*Ana duygu *Kişileştirme *Benzetme *Şiir yazma bilgisi *Zıt anlamlı sözcükler	2	1
Karikatür	3	-	Öğretmen	9	-	1	*Kısa çizginin kullanımı *Konuşma çizgisinin kullanımı	1	-
Küçük Şeylerin Hikâyesi-Kütüphane	3	-	Video	9	-	1	*Büyük harflerin kullanımı	1	-
Toplam	11	-	3	35	-	9	13	6	1

6. temada “Derse Hazırlık” başlığı altında toplam 11 soru bulunmaktadır. Bu sorulardan hepsi Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerine uygundur. “Metinlerin Sunumu” konusunda 3 metnin uzaktan eğitim ilkelerine uygun olmadığı görülmektedir. *Küçük Şeyler* adlı parça bir izleme metnidir ve bu metnin ulaşılabilirliğine dair kitapta herhangi bir yönlendirme bulunmamaktadır. “Etkinlik Süreci” başlığı altında toplam 35 etkinlik bulunmaktadır. Bu etkinliklerin hepsi uzaktan eğitim koşullarına uygundur, buna karşın 6 tanesi ise öğrencinin zorlanacağı etkinliklerdendir. Temada yer alan “Neden sonuç c., Amaç-sonuç c., Koşul-sonuç c., Eş anlamlı sözcükler, Yorumlamak kavramı, Ana duygu, Kişileştirme, Benzetme, Şiir yazma bilgisi, Zıt anlamlı sözcükler, Kısa çizginin, Konuşma çizgisinin ve Büyük harflerin kullanımı” konularında herhangi bir bilgi, açıklama ve kısa özetin bulunmayışı etkinlikleri zor kılmaktadır. “Gelecek Derse Hazırlık” ile ilgili olarak toplam 6 uygulama bulunmaktadır. Bu ödevlendirmelerden 1’i uzaktan eğitime uygun değildir.

Tablo 7. Sağlık, Spor Adlı Temanın Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerine Uygunluğu

Metinler		Derse Hazırlık			Etkinlik Süreci				Gelecek Derse Hazırlık	
		T. H. Ç.	U. O. H. Ç.	M.S.	T.E.S.	A.Ö.İ.U.O.Y.	Ö.Z.E.S.	A.V.Ö.G.K.	G.D.H.İ.Y.	A.Ö.İ.U.O.Y.
Anadolu'nun Oyunları	Cirit	2	1	Öğrenci	9	1	-	*Yazım kuralları	-	-
Sağlıklı Yaşıyorum		2	-	Öğrenci	9	2	1	*Ses olayları	1	1
Cazgır		2	-	Öğrenci	8	2	-	-	1	-
Bilinçsiz İlaç Kullanımı		2	1	Video	9	1	2	*Drama yazma *Ses olayları	-	-
Toplam		8	2	1	35	6	3	4	2	1

7. temada “Derse Hazırlık” başlığı altında toplam 8 soru bulunmaktadır. Bu sorulardan 2’si Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerine uygun değildir, “Metinlerin Sunumu” konusunda 1 metnin uzaktan eğitim ilkelerine uygun olmadığı görülmektedir. “Bilinçsiz İlaç Kullanımı” konusu bir izleme metnidir ve bu metnin ulaşılabilirliğine dair kitapta herhangi bir yönlendirme bulunmamaktadır. “Etkinlik Süreci” başlığı altında toplam 35 etkinlik bulunmaktadır. Bu etkinliklerden 6’sı uzaktan eğitim koşullarına uygun değildir, 6 tanesi ise öğrencinin zorlanacağı uygulamalardandır. Temada yer alan “Yazım kuralları, Ses olayları, Drama yazma” konularında herhangi bir bilgi, açıklama ve kısa özetin bulunmaması etkinlikleri zor kılmaktadır. “Gelecek Derse Hazırlık” ile ilgili olarak toplam 2 soru bulunmaktadır. Bu ödevlendirmelerden 1’i uzaktan eğitime uygun değildir.

Tablo 8. Doğa ve Evren Adlı Temanın Açık Öğretim Ortaokulu Öğrencilerine Uygunluğu

Metinler	Derse Hazırlık			Etkinlik Süreci				Gelecek Derse Hazırlık	
	T. H. Ç.	U. O. H. Ç.	M.S.	T.E.S.	A.Ö.İ.U.O.Y.	Ö.Z.E.S.	A.V.Ö.G.K.	G.D.H.İ.Y.	A.Ö.İ.U.O.Y.
Yüksek Evde Oturanların Türküsü	2	-	Öğretmen ve Öğrenci	8	1	1	*Ana duygu kavramı	-	-
Reçete	3	-	Öğrenci	7	-	3	*Alıntı yapma *Hikâyenin planı *Eş anlamlı sözcükler *Zıt anlamlı sözcükler	1	-
Kar Tanesinin Serüveni	3	-	Öğrenci	8	1	1	*Serim- düğüm- çözüm kavramları	-	-
Kuş Ağacı	2	-	Öğretmen	8	7	4	*Bakış açısı *Masal yazma *Kalıp ifadeler *Özet yazma kuralları	-	-
Toplam	10	-	2	31	9	9	10	1	-

8. temada “Derse Hazırlık” başlığı altında toplam 10 soru bulunmaktadır. Bu soruların hepsi Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerine uygundur. “Metinlerin Sunumu” konusunda ise 2 metnin uzaktan eğitim ilkelerine uygun olmadığı görülmektedir. “Etkinlik Süreci” başlığı altında toplam 31 etkinlik bulunmaktadır. Bu etkinliklerin 9’u uzaktan eğitim koşullarına uygun değil, 9 tanesi ise öğrencinin zorlanacağı etkinliklerdendir. Ana duygu kavramı, Alıntı yapma, Hikâyenin planı, Eş anlamlı sözcükler, Zıt anlamlı sözcükler, Serim-düğüm- çözüm kavramları, Bakış açısı, Masal yazma, Kalıp ifadeler, Özet yazma kuralları konularına ilişkin herhangi bir bilgilendirmenin olmaması bu konular ile ilgili etkinlikleri zorlaştırmaktadır. Temada “Gelecek Derse Hazırlık” ile ilgili olarak yalnızca bir yönlendirme görülmektedir.

Tablo 9. Açık Öğretim Ortaokulu 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabının Diğer Düzeyler (6, 7 ve 8. Sınıf) İçin Hazırlanan Kitaplarla Karşılaştırılması

	Sınıf Düzeyleri			
	5. Sınıf	6. Sınıf	7. Sınıf	8. Sınıf
Kitapta Açık Öğretim Ortaokulu ifadesine yer verilmiş mi?	Hayır	Evet	Evet	Evet
Hayat Boyu Öğrenme Müdürlüğü ve yazar tarafından kitabın uzaktan eğitim ilkelerine göre hazırlandığı belirtilmiş mi?	“	“	“	“
Bölüm başında kazandırılması hedeflenen amaçlara yer verilmiş mi?	“	“	“	“
Kitapta öğrenciye yöntem konusunda yardımcı olan “Nasıl Çalışmalıyız?” kısmı yer alıyor mu?	“	“	“	“
Bölüm sonlarında özetlemeye yer verilmiş mi?	“	“	“	“
Etkinliklerin yanıtlarına yer verilmiş mi?	Hayır	Hayır	Hayır	Hayır
Kitapta bölüm sonu değerlendirme sorularının yanı sıra anahtarları bulunuyor mu?	“	Evet	Evet	Evet
Kitapta anlamı bilinmeyen kelimelerle ilgili sözlük bulunuyor mu?	“	“	“	“
Uzaktan eğitime uygun olmayan yöntem ve tekniklere yer verilmiş mi?	Evet (Söz korusu yöntemi, grup yöntemi, yankılı okuma yöntemi)	Hayır	Hayır	Hayır
Uzaktan eğitime uygun olmayan yönlendirmelere yer verilmiş mi?	Evet (Sınıf içine getiriniz, sınıf panosuna asınız, öğretmeniniz size gerekli açıklamaları yapacaktır arkadaşlarınızla tartışınız vb.)	“	“	“
Dinleme ve izleme metinlerine yer verilmiş mi?	Evet	“	“	“
İzleme metinlerinin nereden tedarik edileceği konusunda yönlendirici olmuş mu?	Hayır	-	-	-

Yukarıdaki tabloda belirtildiği gibi diğer düzeyler için hazırlanan kitaplarla kıyaslandığında 5. sınıf Türkçe ders kitabının Açık Öğretim Ortaokuluna dair herhangi bir bilgilendirmeye yer vermediği, bölüm başlarında kazandırılması gereken amaçları belirtmediği, nasıl çalışması gerektiği konusunda yönlendirme yapmadığı, bölüm sonunda konuları özetlemediği, bölüm sonu değerlendirme sorularının yanıt anahtarını içermediği, anlamı bilinmeyen kelimelerle ilgili sözlüğü ihtiva etmediği ve uzaktan eğitim ilkelerine göre hazırlanmadığı görülmektedir. Kitapta ayrıca uzaktan eğitime uygun olmayan yöntem ve teknikler ile yönlendirmelerin yapıldığı, dinleme ve izleme metinlerine yer verilmesine rağmen, izleme metinlerinin tedarik edilmesi konusunda herhangi bir yönlendirmenin yapılmadığı tespit edilmiştir. Kitaplardaki ortak eksiklik ise etkinliklerin yanıtlarına yer verilmemiş olmasıdır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Ders kitapları Açık Öğretim Ortaokulu öğrencileri için öğretmenin yerini tutan birer bilgi kaynağı görevindedir. Uzaktan eğitim ilkelerine uygunluğu bakımından incelenen 5. sınıf Türkçe ders kitabında eleştirilecek birçok noktanın olduğu tespit edilmiştir. Çalışma bu yönüyle kitaplarda birtakım eksikliklerin olduğunu belirten araştırmalarla (Altunkaya, 2013; Yenen Avcı, 2016a; 2016b; 2017) benzerlik göstermektedir. Kitapta 8 tema ve her temada biri dinleme/izleme metni olmak üzere 4 metin bulunmaktadır, kitaptaki toplam metin sayısı 32'dir. İncelenen kitapta "Derse Hazırlık" başlığı altında 72 hazırlık çalışması yer almaktadır. Bu sorulardan 11'i (%15.27) Açık Öğretim Ortaokulu öğrencilerine uygun değildir, "Metinlerin Sunumu" konusunda 14 (%19.44) metnin uzaktan eğitim ilkelerine uygun olmadığı görülmektedir. Bu metinler genel olarak dinleme/izleme metinleri ile öğretmenin yönlendirmesini gerektiren örneklerdir. "Etkinlik Süreci" başlığı altında kitapta toplam 248 etkinlik bulunmaktadır. Bu etkinliklerden 49'u (19.75) uzaktan eğitim koşullarına uygun değildir, 66 (%26.61) tanesi ise öğrencinin zorlanacağı uygulamalardandır. Temalarda toplam 77 etkinlikte öğrencilerin bilmediği konulara ilişkin uygulamalar istenmektedir. Kitapta bu konularla ilgili herhangi bir bilgi, açıklama, örnek veya kısa özetin bulunmayışı bir eksikliktir. "Gelecek Derse Hazırlık" ile ilgili olarak toplam 27 soru bulunmaktadır. Bu ödevlendirmelerden 8'si (29.62) sunum gerektirdiği için uzaktan eğitime uygun değildir. Diğer düzeylerle kıyaslandığında incelenen ders kitabının içerik bakımından da birçok eksik (sınıf içine uygun yöntem ve teknikler ile yönlendirmelere yer vermesi, öğretmenin rehberliğini gerektirmesi, ilk defa karşılaşılan konularla ilgili açıklama ve örnekleri bulundurmaması, etkinliklerin ve bölüm sonu değerlendirmelerin yanıt anahtarını içermemesi, kitap sonunda bir sözlüğe yer vermemesi, ünite veya temanın başında amaçları, sonunda ise konu özetini ihtiva etmemesi vb.) sahip olduğu görülmüştür. Bu tespitler ışığında aşağıdaki önerilerde bulunmak mümkündür:

1. Yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitim birbirinden farklı ilke ve niteliklere sahip eğitim durumlarıdır; bu bakımdan örgün eğitim okullarında okutulan ders kitapları ile açık öğretim okullarında okutulan kitaplar birbirinden farklı olmalıdır. Açık öğretim öğrencilerinin ihtiyaç ve beklentilerine, imkân ve şartlarına uygun olmayan eğitim araçları bu sistemle eğitimlerini devam ettirmeye çalışan öğrencilerin işini zorlaştırmakla kalmayacak, öğrenme motivasyonunu da düşürecektir.

2. Kitaplarda konularla ilgili yeterli düzeyde bilgi, açıklama ve örneğe yer verilmelidir. Uygulamaya dönük çalışmalar ile konunun ana hatlarını teşkil eden kısa özet öğrenmede kolaylık sağlayacaktır.

3. Her ünitenin ya da bölümün sonunda genel bir değerlendirme yapılmalı, değerlendirme sorularının yanıtları açıklamalarıyla birlikte kitapta yer almalıdır. Böylelikle yalnızca sorunun doğru cevabı değil, aynı zaman da neden doğru veya yanlış yapıldığının cevabı da başkasına sorulmadan edinilmiş olacaktır.

4. Her ünite veya bölümün başında konu başlıkları ile amaç ve kazanımlar bulunmalı, kitabın sonunda ise sözlüğe yer verilmelidir. Sözlük kelime hazinesini zenginleştireceği gibi konuların tekrar edilmesini de sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Ağın Haykır, H., Kaplan, H., Kıryar, A., Tarakçı, R. ve Üstün, E. (2017). *Ortaokul Türkçe 5 ders kitabı*. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Altınpulluk, H., Lale, Z., Çelik, M., Peri Mutlu, A., ve Büyük, K. (2016). Açık ve uzaktan öğrenme sistemlerinde kullanılan basılı kitaplara ilişkin maliyet analizi: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Örneği. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi AUAd*, 2 (3), 8-28.
- Altunkaya, H. (2013). Açık öğretim ortaokulu altıncı sınıf Türkçe ders notunun metin türleri ve öğrenme alanları açısından incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1(3), s. 1-11. 30.11.2017 tarihinde <http://www.anadiliegitimi.com/download/article-file/14861> adresinden alınmıştır.
- Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi (1984). *Uzaktan eğitimde yazılı malzeme*. Çev. Avcı, N. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Baraz, T. (1985). *Uzaktan öğretim ilkelerinin edebiyat öğretimine uygulanması*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Deniz, T. (2017). *Açık öğretim okulları (açık öğretim ortaokulu) Türkçe 7 ders notu*. Ankara: MEB Hayat Boyu Öğrenme Müdürlüğü.
- Gökdağ, D. (1986). *Uzaktan öğretimde basılı materyaller*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2017). *Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 2, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. 14. 09. 2017 tarihinde <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=222> adresinden alınmıştır.
- Özgül, İ. (1986). *Uzaktan öğretimin evrensel çerçevesi ve Türk eğitim sisteminde uzaktan öğretimin yeri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Solmaz, M. (2017). *Açık öğretim okulları (açık öğretim ortaokulu) Türkçe 6 ders notu*. Ankara: MEB Hayat Boyu Öğrenme Müdürlüğü.
- Şehsuvaroğlu, Ş. (2017). *Açık öğretim okulları (açık öğretim ortaokulu) Türkçe 8 ders notu*. Ankara: MEB Hayat Boyu Öğrenme Müdürlüğü.
- Yenen Avcı, Y. (2016a). Açık öğretim ortaokulu ile örgün eğitim kurumlarında okutulan Türkçe ders kitaplarının karşılaştırılması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi Jret*, 5 (1), 153-160.

- Yenen Avcı, Y. (2016b). Açık öğretim ortaokulu Türkçe ders notlarında dil bilgisi konuları. VIII. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresinde sözlü olarak sunulmuştur. Çanakkale, Onsekiz Mart Üniversitesi.
- Yenen Avcı, Y. (2017). *Açık öğretim ortaokulu 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders notlarında noktalama işaretleri*. IVth International Eurasian Education Research Congress'te sözlü olarak sunulmuştur. Denizli, Pamukkale Üniversitesi.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Extended Summary

Textbooks serve as a substitute for teachers for Distance Education Middle School students. In this study, 5th grade Turkish textbook were examined with a critical perspective within the framework of the conditions and opportunities Distance Education Middle School students has. The study is in the document review model. The data were obtained from the 5th grade Turkish textbook distributed to the students of the Distance Education Middle School in 2017-2018 Academic Year. At the same time, this book, which has been taught in formal education institutions, has been examined under the titles of "Preparing for Lesson, Activities and Preparing for the Next Lesson" in parallel with the themes and it has been tried to identify the chapters that do not comply with the principles of distance education. In addition, the activities that students may have difficulty with, have been put together with their reasons; which subjects and examples should be included in the book.

It has been determined that there are many points to be criticized in the 5th grade Turkish textbook examined in terms of its compliance with distance education principles. There are 8 themes and 4 texts in the book, one of which is listening / monitoring text, and the total number of texts in the book is 32. There are 72 preparatory studies under the title of "Preparing for the Course" in the book reviewed. Eleven of these questions (15.27%) are not suitable for Distance Education Middle School students. It is seen that 14 (19.44%) texts on "Presentation of Texts" are not compatible with distance education principles. These texts are generally listening / monitoring texts and examples that require teacher guidance. There are a total of 248 activities in the book under the title of "Activity Process". Of these activities, 49 (19.75) were not suitable for distance education and 66 (26.61%) were among the applications that students would have difficulty. A total of 77 activities in the themes require applications related to the subjects that the students do not know. The lack of any information, explanation, example or brief summary of these issues in the book is a deficiency. There are a total of 27 questions about "Preparing for the Next Lesson". Eight (29.62) of these assignments are not suitable for distance education because they require presentations. When compared with other levels, the textbook contains many deficiencies in terms of content (including appropriate methods and techniques and guidance in the classroom, requires guidance from the teacher, does not include explanations and examples related to the issues encountered for the first time, does not include the key to answer the activities and end-of-chapter evaluations, doesn't have a dictionary at the end of the book, the purpose of the unit or theme, and not include the summary of the subject at the end, etc.).

As a result of the research, it was found that the Turkish textbook distributed to the students of Distance Education Middle School was the same as the book taught in the formal education institutions, and it required in-class practices and teacher guidance.

In light of these findings, the following suggestions are possible:

1. Face-to-face education and distance education are educational situations with different principles and qualities; in this respect, the textbooks taught in formal education schools and the books taught in distance education schools should be different from each other. The educational tools that are not suitable for the needs and expectations of the distance education students will not only complicate the work of the students trying to continue their education with this system, but will also decrease their learning motivation.

2. The books should contain sufficient information, explanations and examples. Practical studies and a brief summary of the subject will provide convenience for learning.

3. A general assessment should be made at the end of each unit or section and assessment questions should be included in the book with their solutions. Thus, not only the correct answer to the question, but also the answer to why the right or wrong is done will be obtained without being asked to anyone else.

4. At the beginning of each unit or chapter, subject titles, objectives and achievements should be present and at the end of the book, the dictionary should be included. The dictionary will enrich the vocabulary and will help to repeat the terms related to the subjects and to reinforce the knowledge.

Keywords: Distance education middle school, Turkish text book, in class applications